

Motion till riksdagen

1989/90:A13

av Claes Roxbergh m.fl. (mp)

med anledning av prop. 1989/90:66 om särskilda regionalpolitiska insatser i Blekinge län m.m.

I propositionen föreslås åtgärder som går ut på att främja näringslivets utveckling i Blekinge. De föreslagna åtgärderna beräknas kosta ca 147 milj. kr utöver tidigare anvisade medel.

Bakgrunden till att det behövs en så kraftig extra satsning i Blekinge län är enligt propositionen

- att industristrukturen i länet med ett fåtal stora dominerande företag har gjort arbetsmarknaden sårbar både för konjunktur- och strukturförändringar
- att den privata tjänstesektorn utvecklats mindre gynnsamt
- att den offentliga sektorn i länet till stor del byggt på försvarets verksamhet, där arbetsplatserna blivit betydligt färre under de senaste åren
- att utbildningsnivån är relativt låg

Utöver investeringsbidrag har sammanlagt 140 milj. kr. lämnats till ett fyrtiotal företag. Därtill har andra insatser gjorts för att förbättra möjligheterna till utveckling.

I propositionen föreslås nu att 35 milj. kr lämnas som tillskott till två regionala investmentbolag som hjälp till små och medelstora företag. Detta ligger helt i linje med miljöpartiet de grönas politik, varför vi stöder insatsen. Vi vill särskilt betona att kooperativa löntagarägda företag bör främjas.

Däremot motsätter vi oss bestämt det regionalpolitiska stödet på 112,5 milj. kr. som avses stödja verksamheten inom Saab-Scania AB i Karlskrona. Miljöpartiet sade nej till statens avtal med Saab-Scania om 1 200 milj. kr. till flygplanet Saab 2000. Samma avtal åberopas nu för att staten skall anslå 112,5 milj. kr. till Saabs bilfabrik, där man avser att bygga bilmotorer till Saab-GM:s personbilar. I propositionen omnämns inte GM – men naturligtvis går ett Saab-GM-stöd inte bara till Blekinge utan också till båda företagen och den produktion som de bedriver.

I propositionen nämndes – som påpekats ovan – att utvecklingen av Blekinge läns näringsliv inte varit gynnsam bl a därför att "industristrukturen i länet, med ett fåtal stora och för sysselsättningen dominerande företag, har gjort arbetsmarknaden sårbar både för konjunktur- och strukturförändringar".

Med det ovan nämnda regionalpolitiska stödet skulle denna ogynnsamma struktur ytterligare betonas. Till detta kan läggas att marknaden för konven-

tionella bilmotorer troligen kommer att försvagas under de närmast följande decennierna genom att kravet på andra och i förhållande till bilen miljövänligare transportsätt växer.

Miljöpartiet de gröna motsätter sig därför stödet till GM-Saab-Scania, men föreslår istället att 100 miljoner anvisas till ett tredje investmentbolag som skall specialisera sig på företag inom energisektorn för projekt som gäller energihushållning och förnybar energi som biobränslen, solvärme och vindkraft. Därutöver bör de övriga 12.5 miljonerna gå till de två första investmentbolagen.

Vi stöder även det i propositionen framlagda förslaget om att 30 milj. kr under tre år skall anvisas för företagsintern kompetensutveckling. Årets 10 milj. (anslag B 5) föreslås gå till dem som har låg grundutbildning och till dem som riskerar att drabbas av strukturförändringar samt till kvinnornas utbildningsbehov. Vi vill särskilt understryka vikten av att stödja kvinnorna, då det är av stor betydelse för svaga regioner att göra det möjligt för kvinnorna att stanna kvar och finna sin utkomst där. Risken är annars stor att bygden utarmas ytterligare.

Blekinge kustbana

Regeringen föreslår en särskild satsning på Blekinge kustbana i form av en upprustning för 150 miljoner kronor under en 5-årsperiod. Dessvärre är detta en helt otillräcklig satsning för att kunna åstadkomma en modern och utvecklad järnvägstrafik. Kustbanan behöver, enligt vår mening, en rejäl ombyggnad och därtill måste den elektrifieras.

I en rapport från Blekinge naturskyddsförbund (1989) hävdas på goda grunder att ca 500 miljoner behövs för upprustningen. Då skulle de elektriskt drivna tågen på banan kunna hålla en maximal hastighet på åtminstone 160 km/h. Restiden Karlskrona-Malmö skulle då bli ca 2 timmar, att jämföra med dagens restid som är ca 3 tim 30 min. En-timmes trafik bör kunna upprätthållas.

Vi anser att riksdagen bör anslå 500 miljoner kronor till upprustningen av Blekinge kustbana för den kommande 5-årsperioden fram till 1995.

Regeringens förslag till satsning på kustbanan är också kopplat till att regionen övertar trafikeringsansvaret. Regeringen är då beredd att ge ett driftbidrag under tio år. Driftbidragets storlek anges inte, vilket måste tolkas som att regeringen avser ett bidrag som motsvarar det underskott som SJ idag har på den aktuella trafiken.

Vi anser, däremot, att kustbanan ska vara kvar i stomnätet. En ny ostkustbana för snabbtåg ska, enligt vår mening, byggas från Norrköping, förbi Söderköping, Västervik, Oskarshamn, Kalmar och fram till Karlskrona. I Karlskrona tar kustbanan vid för den framtida snabbtågstrafiken västerut mot Malmö. Vi har i partimotionen om järnvägspolitiken föreslagit ett investeringspaket på totalt 65 miljarder som bland annat inkluderar dessa utbyggnader.

Vi anser vidare att staten ska anslå medel till köp av persontrafik på Blekinge kustbana så att trafiken kan utvecklas till modern snabbtågstrafik. Vi har alltså en ambitionsnivå som är väsentligt högre än den regeringen hittills

har visat. Kostnaden för den önskade trafiken ligger i intervallet 25–40 miljoner per år – beroende på hur mycket de ökade biljettintäkterna ger, samt hur mycket som kan spara in på den nuvarande busstrafiken som går parallellt med banan.

Trafiken på kustbanan måste utvecklas i nära samarbete med de regionala intressena. Det gäller såväl tidtabeller, standard på motorvagnar och tåg etc., som anpassning till skolor, arbetsplatser och andra trafikslag. Målsättningen ska vara att överföra så mycket som möjligt av befintlig vägtrafik till järnvägen. Självklart ska de regionala intressenterna ha möjligheter att även med egna medel ytterligare bättra på såväl trafiken som standarden på kustbanan.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår förslaget att ge GM-Saab-Scania regionalpolitiskt stöd om högst 112,5 milj. kr.,
2. att 100 milj. kr. anvisas till ett tredje regionalt investmentbolag för utveckling av företag inom energisektorn för projekt som gäller energihushållning och förnybar energi,
3. att 12,5 milj. kr. tilldelas de i propositionen nämnda investmentbolagen för små och medelstora företag,
4. att riksdagen beslutar att 500 milj. kr. avsätts till ombyggnad och elektrifiering av Blekinge kustbana under perioden 1990–1995,
5. att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att Blekinge kustbana skall förbli en stombana,
6. att riksdagen beslutar att ytterligare minst 30 000 000 kr. skall tillföras anslaget Köp av interregional persontrafik på järnväg för köp av persontrafik på Blekinge kustbana under budgetåret 1990/91,
7. att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utvecklingen av trafiken på Blekinge kustbana skall samordnas med lokala och regionala intressen,
8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den framtida utvecklingen av järnvägstrafiken i sydöstra Sverige.

Stockholm den 7 februari 1990

Claes Roxbergh (mp)

Inger Schörling (mp)

Lars Norberg (mp)

Roy Ottosson (mp)

Anna Horn af Rantzien (mp)

Kaj Nilsson (mp)

Mot. 1989/90
A13

